

GENERALITAT
VALENCIANA

Conselleria de Sanitat
Universal i Salut Pública

07

**LÍNIES
ESTRATÈGIQUES
PER A LA
IGUALTAT EN LA
SANITAT PÚBLICA
VALENCIANA**

Índex

LÍNIES ESTRATÈGIQUES PER A LA IGUALTAT EN LA
SANITAT PÚBLICA VALENCIANA

07

7.1. Introducció	83
7.2. Accions per a fomentar la salut de les dones	84
7.3. Violència contra les dones en el sistema sanitari	86
7.4. I Pla d'igualtat de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	90
7.5. Informes d'impacte de gènere en la normativa	91
7.6. Revisions de llenguatge inclusiu	92

■ 7.1. Introducció

En data 20 d'octubre de 2015, es constituïren les unitats d'igualtat, per a complir l'objectiu fixat en la Llei 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat Valenciana, per a la igualtat entre dones i homes, de "regular i fer efectiu el principi d'igualtat de dones i homes a la Comunitat Valenciana, establir els principis generals que han d'orientar aquesta igualtat, determinar les accions bàsiques que cal implementar, així com establir l'organització administrativa de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes a la Comunitat Valenciana".

La Unitat d'Igualtat de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública participa, supervisa, promou i assessora en el conjunt d'accions que es descriuen a continuació.

7.2. Accions per a fomentar la salut de les dones

A través de l'Estratègia de salut sexual i reproductiva de la Comunitat Valenciana 2017-2021 es promou el desenvolupament efectiu dels drets sexuals i reproductius de totes les persones, i aquesta és una de les línies estratègiques de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública per a millorar la salut de les dones.

La seua notable repercussió fa que siga una línia d'actuació prioritària per a la Unitat d'Igualtat, que treballa de manera transversal amb altres centres directius, fonamentalment de les àrees d'Assistència Sanitària i de Salut Pública, i participa en aquestes actuacions:

Preservació de la fertilitat en persones transgènere

S'ha aprovat el Protocol assistencial per a la preservació de la fertilitat en persones transgènere a la Comunitat Valenciana, que estableix les directrius perquè aquestes persones puguen accedir a les tècniques de preservació de fertilitat en les mateixes condicions que la resta d'usuaris del sistema sanitari públic.

En les persones transgènere, tant el tractament mèdic hormonal com el quirúrgic poden afectar la seua fertilitat futura. Per tant, la persona transgènere en edat fèrtil i amb desig genèsic futur és candidata a accedir a aquesta mena de tècniques i beneficiar-se'n, sempre que complisquen els criteris clínics establerts en la normativa reguladora d'aquesta matèria, i en igualtat de condicions que la resta de la ciutadania.

Grup de treball per a l'elaboració de la Guia d'atenció a la dona amb endometriosis

L'endometriosis és un trastorn inflamatori crònic que disminueix significativament la qualitat de vida i constitueix un repte per a les dones en edat reproductiva, que comporta un alt cost individual i social.

S'ha elaborat una guia d'atenció a les dones amb endometriosis a la Comunitat Valenciana, concebuda com un instrument de millora de la qualitat i equitat en l'assistència sanitària del sistema sanitari públic de la Comunitat Valenciana.

Actualització del Pla de part

S'ha actualitzat el Pla de part, que reconeix el dret a una participació plena de les dones mantenint, al seu torn, la màxima seguretat en tot el procés tant per a la mare com per a la criatura en un entorn de calidesa com a model vigent de bona pràctica clínica. S'ha ampliat l'autonomia en l'àmbit de decisió de la dona. Es considera el dret a estar acompanyada també en els casos d'embaràs de risc i davant de l'aparició de complicacions, incloent-hi les cesàries, sempre que clínicament resulte possible.

Accés gratuït a la píndola del dia de després (PDD)

La dispensació gratuïta de la PDD en els serveis sanitaris i en els centres de salut sexual i reproductiva es manté en termes similars als d'anys anteriors:

Unitats dispensades de PDD en centres sanitaris				
Rang d'edat	Unitats dispensades (PDD)			
	2016	2017	2018	2019
Entre 11 i 14 anys	7	9	7	12
Entre 15 i 20 anys	128	125	125	129
Entre 21 i 25 anys	77	69	47	73
Entre 26 i 30 anys	66	52	60	68
Entre 31 i 36 anys	100	74	73	66
Entre 37 i 40 anys	56	52	52	42
Entre 41 i 45 anys	44	36	31	45
Entre 46 i 50 anys	26	14	13	12
Entre 51 i 56 anys	4	2	2	5
Entre 57 i 61 anys	0	1	0	0
TOTAL	508	438	410	452

No obstant això, continua sent en les oficines de farmàcia on es dispensa un nombre major de dosis.

7.3. Violència contra les dones en el sistema sanitari

La detecció precoç de la violència de gènere a través del cribratge universal

Els resultats de la detecció precoç de la violència de gènere a través de cribratge es faciliten en el capítol 9 de "Salut pública" (apartat 9.5.9).

Material distribuït de la campanya permanent "Espai segur i lliure de violència de gènere"

La Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública va posar en marxa en 2015 una campanya permanent de sensibilització i actuació dels centres sanitaris davant de la violència de gènere amb la finalitat de convertir-los en una peça clau per a actuar davant de la violència contra les dones.

<http://www.san.gva.es/web/igualdad/violencia-genero/espai-segur>

El material distribuït en 2019 ha sigut aquest:

Material	Nre. unitats
Adhesiu en paper 12 x 12 cm "Espai segur i lliure de violència de gènere"	700
Fullet de violència de gènere per a les dones	4.970
Guia breu per a professionals sobre violència de gènere	2.970
PVC rígid 30 x 30 cm "Espai segur i lliure de violència de gènere"	780
Vinil adhesiu transparent 22,5 x 22,5 cm "Espai segur i lliure de violència de gènere"	127

Formació i sensibilització en violència de gènere

La formació i la sensibilització del personal sanitari continua sent una prioritat per a la detecció precoç de la violència de gènere. Es continua donant una oferta formativa àmplia, tant reglada com no reglada, per a tot el personal.

Formació contínua

Formació en violència de gènere		
Any	Hores	Alumnes
2015	186	325
2016	250	560
2017	268	828
2018	320	950
2019	270	731
Total	1.294	2.294

Tallers i sessions (1-2 hores)

Tallers i sessions		
Any	Nre. de sessions	Alumnes
2016	250	4.322
2017	200	5.000
2018	250	5.500
2019	45	1076
Total	745	15.898

Protocol d'atenció integral, sanitària i judicial a víctimes d'agressions sexuals

Aquest protocol es va presentar el dia 22 de novembre de 2019 a l'Hospital Universitari i Politècnic La Fe, coincidint amb la commemoració del Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra la Dona i està disponible en el web de la Conselleria.

<http://www.san.gva.es/documentos/7260336/7286608/Protocolo+de+Atenci%C3%B3n+integral+v%C3%ADctimas+de+agresiones+sexuales+2019.pdf>

Amb aquest protocol es proporcionen recomanacions perquè el conjunt de professionals que atenguen una víctima d'agressió sexual actuen de manera homogènia, coordinada i respectuosa.

Mutilació genital femenina

La mutilació genital femenina (MGF), segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS), "comprén tots els procediments que, de manera intencional i per motius no mèdics, alteren o lesionen els òrgans genitals femenins" i "no aporta cap benefici a la salut de les dones i les xiquetes, sinó que les perjudica de manera molt variada" (OMS, nota descriptiva núm. 241, febrer de 2010).

Disposem d'un protocol d'actuació sanitària davant de la mutilació genital femenina a la Comunitat Valenciana, l'objectiu del qual és desenvolupar la sensibilització, la prevenció i el tractament de la mutilació genital femenina en l'àmbit sanitari de la Comunitat Valenciana.

http://www.san.gva.es/documentos/151311/6735740/Castellano_Protocolo_MGF.pdf

En el conjunt de centres i/o serveis d'atenció primària i especialitzada s'han registrat en SIA (sistema d'informació d'ambulatoris) 34 casos nous de MGF en 2019, la distribució dels quals s'especifica per departament en aquesta taula.

Distribució de casos nous de MGF registrats per departament de salut Any 2019	
Departament de salut	Nre. de casos
Departament de Salut de Sagunt	1
Departament de Salut de Gandia	1
Departament de Salut d'Elx-Crevillent	16
Departament de Salut de la Marina Baixa	1
Departament de Salut de València-Dr. Peset	6
Departament de Salut de València-H. General	4
Departament de Salut València-La Fe	1
Departament de València-Arnau-Llíria	2
Departament de Salut de València-Clínica-La Malva-rosa	2
TOTAL	34

**Dades dels serveis de ginecologia i obstetrícia
Font: Alumbra*

Hi ha 3 casos pediàtrics nous l'edat dels quals és de 3, 7 i 8 anys respectivament, procedents del Senegal (el cas més greu) i de Mali (els altres dos). S'han detectat en el Servei de Pediatria d'Atenció Primària quan, en iniciar la història clínica per al seguiment pediàtric habitual, tal com està pautat en el programa de salut infantil, s'han diagnosticat.

Sensibilització i formació en mutilació genital femenina (MGF)

Sensibilización y formación en MGF			
Tipo de Actividad	2017	2018	2019
Sensibilització (jornada, taller, xarrada, etc.)	14	32	23
Formació (cursos, seminaris, etc.)	3	3	17

Tractament mèdic, quirúrgic i psicosexual de les complicacions de l'MGF en la Unitat de Referència (UR)

Dones ateses en la Unitat de Referència de l'hospital Dr. Peset				
	2016	2017	2018	2019
Nre. de dones valorades	9	19	24	31
Nre. de dones intervingudes	3	6	4	3

Dones procedents de la Unitat de Referència en seguiment per sexologia (Centre de Salut Sexual i Reproductiva Font de Sant Lluís)				
Sexologia	2016	2017	2018	2019
Nre. de dones en seguiment	2	8	9	9
Nre. de consultes	6	26	22	22

7.4. I Pla d'igualtat de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública

Aquest pla té com a objectiu erradicar les desigualtats entre les nostres treballadores i treballadors, lluitar contra l'assetjament o la violència masclista i crear espais laborals on desenvolupar una atenció respectuosa per a dones i homes.

http://www.san.gva.es/documents/153662/6857158/Plan+de+Igualdad_Castellano.pdf

El grau d'execució del conjunt de les mesures previstes en el Pla se situa en el 94 % a 31 de desembre de 2019, amb un impacte econòmic anual al voltant de 4,5 milions d'euros per a donar cobertura a mesures com ara: permís de paternitat, avanç del permís de maternitat a la setmana 37 o 35 d'embaràs, ampliació del permís per part de familiar, reducció jornada situació de violència de gènere, manteniment de retribucions en casos d'exempció de guàrdies o atenció continuada durant l'embaràs, permisos maternal i lactància materna o la formació en igualtat i violència de gènere, entre altres.

Sens dubte, la fita més important d'enguany ha sigut l'execució de les mesures 5.6 i 5.9, que preveuen l'adaptació o el canvi de lloc de treball per risc en situació d'embaràs i lactància natural, així com l'exempció de guàrdies o atenció continuada perquè no supose un perjudici econòmic per a les dones durant l'embaràs, el permís maternal i el permís per lactància, respecte de la situació prèvia a l'embaràs.

Altres actuacions executades enguany han sigut:

- Elaboració del fullet "La corresponsabilitat en l'àmbit familiar és sinònim d'igualtat".
- Increment del 4,7 % respecte de l'any anterior de la presència de dones en llocs de direcció.
- Avaluació de riscos laborals amb perspectiva de gènere de 9.516 llocs de treball.
- Per motiu d'assetjament sexual o per raó de sexe s'han obert 5 expedients disciplinaris.
- Realització de 6 edicions del curs "El pla d'igualtat de la CSUSP".
- Aplicació de mesures per a les treballadores en situació de violència de gènere:
- Realització de 2 edicions del curs "Llenguatge inclusiu en l'àmbit sanitari".
- Realització del curs "La investigació sanitària amb perspectiva de gènere", així com la jornada anual sobre aquest tema.

Motiu	Nombre
Canvi de centre	10
Reducció de la jornada	15
Altres mesures: reordenació de la jornada, canvi de servei, etc.	7

7.5. Informes d'impacte de gènere en la normativa

Els projectes de llei i les disposicions reglamentàries han d'anar acompanyats d'un informe, sobre l'impacte per raó de gènere, de les mesures que contenen.

Els informes d'impacte de gènere que ha elaborat la Unitat d'Igualtat han sigut:

Any
2016:
17

Any
2018:
15

Any
2017:
18

Any
2019:
10

7.6. Revisions de llenguatge inclusiu i no sexista

També s'han revisat totes les normes legislatives abans de publicar-les perquè responguen a un llenguatge inclusiu i no sexista.

Documents revisats per la Unitat d'Igualtat			
	2017	2018	2019
DG ALTA INSPECCIÓ	1	2	1
DG ASSISTÈNCIA SANITÀRIA	12	25	15
DG SALUT PÚBLICA	27	20	11
DG RECURSOS HUMANS	5	27	4
DG FARMÀCIA	1	0	0
SUBSECRETARIA	1	1	4
NORMATIVA	18	15	12
ALTRES (web, campanyes, cartells, fullets, app, etc.)	13	66	106
TOTAL	78	156	153

